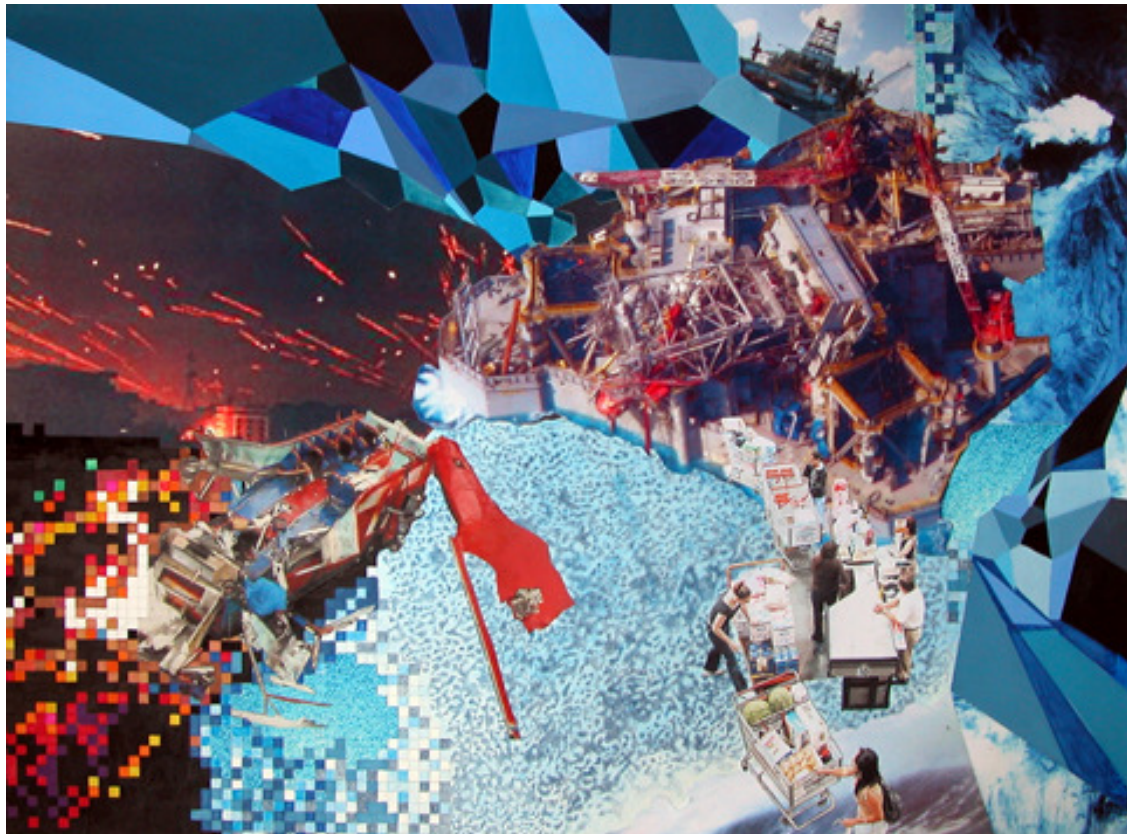

Professionsprogram: Konsultativt arbejde i organisationer

Kandidatuddannelse Cand. Psych.

Formål

Forløbet retter sig overordnet beskrevet mod at give den kandidatstuderende:

A) Forskningsbaseret forståelse af konsulentrollen og konsultativt arbejde. Dette giver den studerende viden og analytiske færdigheder til reflektivt at kunne forholde sig til konsultativt arbejde.

B) Herud over giver uddannelsen den studerende praktiske erfaringer med konsulentarbejde såvel som træning i en række konkrete konsultative metoder og værktøjer.

Forløbet består af en række intensive seminarer med følgende didaktiske struktur:

- A) Forskningsbaseret overblik
- B) Træning i konkrete konsultative metoder
- C) Anvendelse i praksis (sammen med mentor)
- D) Refleksion over praksis

For at gøre programmet praksisnært samt styrke de studerendes kompetencer er der tilknyttet en række mesterlærere til programmet. Mesterlæreren er en erfaren praktiker der er førende inden for feltet. Mesterlæreren har følgende rolle:

- Gæsteunderviser på programmet
- Mentor for den studerende
- Opgavestiller

Den studerende bliver tilknyttet en mesterlærer og følges af vedkommende gennem hele forløbet. Forventningen er her at den studerende observerer mesterlæreren arbejde og deltager i løsning af konkrete konsultative opgaver 1 til 2 gange pr. semester. Dette giver den studerende et unik indblik i praksis. De studerende får endvidere gratis adgang til en række inspirerende arrangementer på LOOP uddannelsen. Her vil der ligeledes være rig mulighed for at skabe værdifulde kontakter til erhvervslivet.

Kristian Dahl er ankerlærer og overordnet ansvarlig for professionsprogrammet

Indhold

7 semester

Dette semester består af et opstartsseminar og 3 intensive workshops. Hver workshop består af 3 hele dage. Målet er at give den studerende konsultative grundfærdigheder således at den studerende bliver i stand til at kunne deltage i løsning af konkrete opgaver. Herudover følger de studerende den ordinære åbne forelæsningsrække i konsultativt arbejde.

Opstartsseminar

Velkommen til specialiseringen i konsultativt arbejde. Vi danner os et overblik over uddannelsen og fokuserer på hvordan vi sammen kan skabe de bedst mulige resultater:

- Hvilke mål har den enkelte deltager for sin egen udvikling?
- Hvilke forskel vil vi gerne gøre?
- Hvordan arbejder vi bedst sammen?

Herudover introduceres pensum, mesterlærerne og den enkelte laver en konkret plan for sin egen udvikling af konsultative færdigheder.

Workshop 1: Konsultativt arbejde

Denne workshop er en intensiv introduktion til det at arbejde konsultativt. Vi folder konsultativ teori og praksis ud og stiller skarpt på følgende temaer:

- ❖ *At arbejde multiparadigmatisk og pragmatisk refleksivt:* Det multiparadigmatiske består i, at konsulenten tager en grundposition, der ikke er forankret i et enkelt paradigme, men derimod i en refleksivitet over de forskellige paradigmer. Det betyder, at konsulenten konsekvent må arbejde med et dobbelt blik: A) *Hvad ser jeg nu, på baggrund af det paradigme, jeg iagttager organisationen igennem.* B) *Hvad kunne jeg ellers se, hvis jeg iagttog organisationen gennem et andet paradigme.* Sideløbende hermed forholder konsulenten *pragmatisk refleksivt* til den aktuelle situation og vælger mellem de forskellige perspektiver ud fra overvejelsen: *Hvad virker bedst her?*
- ❖ *At kunne navigere sikkert med afsæt i forskellige perspektiver:* Komplekse situationer kræver at man behændigt kan veksle mellem forskellige måder at arbejde på. Derfor stiller skarp på følgende perspektiver:
 - Den systemiske position: *At skabe udvikling med afsæt i mønstre og relationer.*
 - Den narrative position: *At skabe ny mening gennem fortællinger og metaforer.*
 - Den anerkendende position: *At bruge det der virker – og drømme for fremtiden – som afsæt for nye handlemuligheder.*
 - Den løsningsorienterede position: *At skabe hurtige små forandringer der gør en stor forskel.*
 - Den strategiske position: *At gøre strategien og visioner til drivkraft i forandringer.*

Vi danner os et overblik over konsulentens vigtigste redskaber, arbejder intensivt med perspektiverne og fokuserer på hvorledes man kreativt kan bringe disse i spil.

Workshop 2: Samtaleteknik / Coaching

Denne workshop introducerer coaching og en række virksomme kommunikationsredskaber, der hjælper den enkelte til at være en inspirerende sparringspartner ifht. at udvikle løsninger på komplekse problemer. Workshoppen sætter deltageren i stand til at kunne anvende coaching som et værktøj i mange situationer i arbejdshverdagen – dels til hurtig løsningsorienteret coaching og dels til længere, kompetenceudviklende coaching samtaler. Deltageren får overblik over de forskellige traditioner indenfor coaching og en lang række konkrete samtaleværktøjer og færdigheder:

- Introduktion af coachingbegrebet og rollen som coach. Herunder afklaring af, hvorledes den enkelte deltager kan bruge coaching som samtaleværktøj.

- Coachen som gamemaster: At styre og koordinere samtaler hen mod fælles definerede mål og på samme tid udvikle andres tænkning gennem inspirerende spørgsmål og hypoteser, der tilbyder nye vinkler på situationer.
- En lang række spørgeteknikker, der skaber refleksion og nye handlemuligheder.

Gennem teori og praktiske øvelser arbejder vi med coaching som svar på følgende spørgsmål:

- *Hvordan kan jeg hjælpe folk til at finde løsninger, som de selv vil tage ansvar for?*
- *Hvordan kan jeg skabe bevægelse i fastlåste situationer?*
- *Hvad gør jeg for at motivere mine samarbejdspartnere?*
- *Hvordan holder jeg fokus og fremdrift når samtalen bliver svær?*

I tilknytning til workshoppen vil den enkelte skulle træne færdighederne ved afholde coachingsamtaler med deltagere fra LOOP programmet.

Workshop 3: Udvikling af teams og grupper

Denne workshop sætter fokus på at skabe udvikling i teams, leder- og personalegrupper. Udgangspunktet er tre typiske opgaver som konsulenten skal kunne mestre; konfliktløsning, teamudvikling / teambuilding og værdiprocesser. Vi sætter fokus på teoretiske, metodiske og praktiske teknikker til at bringe alle deltagere i spil:

- *Konsulenten i konfliktløsning:* Vi belyser konflikter i teori og praksis og ser på hvordan man konkret kan arbejde med konfliktløsning.
- *Konsulenten i teamudvikling:* Virksomme forståelser af hvilke faktorer, der skaber højtydende team. Kendskab til forskning i grupper og teams typiske udviklingsforløb. Centrale interventionspunkter i forhold til at hjælpe grupper og team til større effektivitet og arbejdsglæde.
- *Konsulenten i værdiudvikling:* Forståelse for værdier i et filosofisk perspektiv. Konkrete redskaber og metoder der kan anvendes til at skabe en fælles værdimæssig platform for leder- og medarbejderteam.

En væsentlig del af udviklingsprocesser består i afholdelse af møder, der ofte har mange deltagere, hvorfor mestring af denne situation er essentiel. Derfor introduceres en række virksomme metoder, der bla. giver nye handlemuligheder i forhold til følgende temaer:

- *Hvordan holder man effektive og konstruktive møder der skaber handling?*
- *Hvad gør det muligt at lede processer i store grupper af mennesker?*

- *Hvordan leder jeg et møde, så alle bliver hørt?*

8 semester – Action learning consulting og praktik

Målet med dette semester er at den studerende får viden om og konkrete konsultative metoder og værktøjer. Endvidere er målet at den studerende opnår erfaringer med selv at drive konsultative projekter. Vi starter semestret med en fælles 4 dages workshop derpå begynder praktikken.

Workshop 1: Innovativt design af udviklingsprocesser

Dette modul giver deltagerne konkrete redskaber til at stå i spidsen for forandringsprocesser. Der tages afsæt i nyeste teori og forskning om forandringsledelse, der omsættes til konkrete metoder. Vi udforsker feltet og bygger bro mellem den klassiske forandringsledelse og det systemiske perspektiv ved at arbejde med:

- *Konsulentens rolle i forandringsprocesser: Med særligt fokus på forskellige tilgange til gennemførelse af forandringsprocesser, herunder et særligt fokus på den anerkendende tilgang.*
- *Mødet med "kunden": Vi ser på konkrete redskaber, konsulenten kan benytte sig af til at skabe effektive formøder. Centralt er her professionel forventningsafstemning og evnen til at skabe såvel som genforhandle psykologiske kontrakter med kunden.*
- *Deltagerinvolverende planlægning og design: At skabe ejerskab for projektet hos kunden. En høj grad af ejerskab hos kunden er afgørende for projektets succes. Dette sikres bedst, når kunden har medansvar såvel som indflydelse på projektet. Vi arbejder derfor med en række konkrete redskaber og dialogmetoder til fælles planlægning og design af udviklingsprojekter.*
- *Når det ikke er alle der elsker projektet: At skabe samarbejdspartnere frem for modstandere. En væsentlig udfordring består ofte i, at konsulentens nærmeste samarbejdspartnere ikke er de direkte rekvirenter af projektet. Endvidere er det en væsentlig udfordring, hvis der er decideret modstand mod projektet. Vi arbejder derfor med til konsulentens evne til at skabe samarbejdspartnere frem for modstandere.*

Workshoppens omdrejningspunkt bliver en "live case". Vi får besøg af en kunde (fra loop) og træner alle færdighederne real time.

Praktik

Deltageren bliver en aktivt del af et studenterkonsultationscenter. Her arbejder de studerende i deres eget "konsulentfirma" under supervision af Thorkil Søholm og Søren Willert. Der er indgået rammeaftaler med Randers og Aalborg kommune som stiller konkrete opgaver til de studerende. Eksempler på opgaver kan her være:

- *Hjælp et konfliktramt team til at finde fælles løsninger og komme godt videre.*
- *Arbejd sammen med en ledergruppe om at designe, planlægge og gennemføre en sammenlægning af to afdelinger.*
- *Lav et forløb for et nystartet team der gerne vil rystes sammen og finde fælles fodslag.*

- *Superviser pædagogerne i en daginstitution og hjælp dem med at finde nye veje i forhold til samarbejdet med forældrene.*
- *Lav et forløb for lærerne på en skole der hjælper dem til at tackle vanskelige elever.*

Udover det praktiske arbejde med konsulentopgaverne vil de studerende skulle deltage i en række workshops der består af følgende elementer:

- Workshops om Action Learning Consulting – den grundlæggende arbejdsform, de tre designprincipper og de fire forankringsmetoder
- Supervision og sparring på de konsultative opgaver
- Undervisning i redskaber og metoder
- Refleksion over egen praksis.

9 semester – Specialisering inden for konsultativt arbejde

Målet med semester er at bibringe den studerende avancerede færdigheder og forståelser for konsultativt arbejde. Den studerende har nu et reelt erfaringsgrundlag med konsultativt arbejde og vi arbejder med at sætte dette i perspektiv. På dette semester har den studerende endvidere mulighed for at vælge mellem følgende specialiseringer inden for konsultativt arbejde:

- A) Konsultation i pædagogiske miljøer
- B) Erhvervspsykologisk konsultation

I hvert af de to spor af holdes en række specialiserede workshops (5 hele dage). Undervisningen varetages her af mesterlærerne og tilrettelægges i samarbejde med de studerende. I spor A (Konsultation i pædagogiske miljøer) kan mulige temaer fx. være *pædagogisk udviklingsarbejde i multikulturelle kontekster, at understøtte inkluderende undervisning i folkeskolen etc.* I spor B (Erhvervspsykologisk konsultation) kan mulige temaer evt. være: *strategiarbejde med ledelsesteams, ledelsesudvikling, krisehåndtering.*

Gennem semestret skriver den studerende et projekt under temaet integration af teori og praksis. Her er det oplagt at tage udgangspunkt i en konkret opgave sammen med mesterlæreren. For at understøtte arbejdet med projekterne afholdes der to fælles vejledningsseminarer med gensidig sparring. Herudover deltager alle på to nedenstående fælles workshops

Fælles workshop 1: Community psychology

Der er en stigende efterspørgsel efter løsninger som ikke er fokuseret på den enkelte person eller organisation, men som derimod tager udgangspunkt i lokalsamfundet. Her kan man som konsulent spille en vigtig rolle, hvis man formår at arbejde bredt med *community psychology* udgangspunkt. Vi tager her udgangspunkt i følgende temaer:

- *Byudvikling:* Internationalt er der over de seneste år, spiret en række nye perspektiver på dialogisk byudvikling frem. Asset Based Community Development er her et inspirerende bud på hvordan man kan skabe udvikling i "ghetto" områder.
- *Demokrati og deltagelse:* Vi udforsker hvordan man kan arbejde med borgerinddragelse og i praksis understøtte nærdemokratiske processer.

- *Sundhed og sikkerhed*: Meget forskning peger på at social kapital er positivt korreleret med fx. sundhed, sikkerhed og økonomisk vækst. Vi ser på hvordan man i praksis kan arbejde med fx. kriminalitetsforebyggelse ved at mobilisere socialkapital.
- *Disaster management*: Vi får en introduktion til international nødhjælpsarbejde i katastrofe situationer. De vigtigste principper illustreres med afsæt i en række konkrete eksempler.

Fælles workshop 2: Kreativitet og nytænkning

I mange situationer er konsulentens opgave at hjælpe andre til at kunne gøre noget nyt eller anderledes. Ligeledes befinder konsulent sig ofte i situationer, hvor der skal "tænkes ud af boksen". På dette modul introducerer vi derfor en række konkrete metoder og værktøjer, der kan understøtte kreativitet, nytænkning og videns deling. Herudover får deltageren en solid teoretisk forståelse af kreativitet mere generelt. Dette giver deltageren viden til, at kunne forstå og videreudvikle sine kompetencer i processtyring af projekter, teams, organisationer og lignende, hvor der forventes et kreativ output.

10. semester – speciale skrivning

Den studerende skriver nu speciale. Her udgør erfaringerne fra de foregående semestre en rig empiri der med fordel kan inddrages. En anden mulighed er også at tage udgangspunkt i en problemstilling, teoretisk eller praktisk, fra arbejdet sammen med mesterlæren.